

Valsts vides dienests

VENTSPILS REĢIONĀLĀ VIDES PĀRVALDE

Dārzu iela 2, Ventspils, LV-3601, tālr. 63625332, e-pasts ventspils@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Ventspilī

Dokumenta datums ir tā elektroniskās
parakstīšanas datums

Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.VE20SI0030

Sākotnējā izvērtējuma mērķis ir noteikt, vai pieteiktā paredzētā darbība atsevišķi vai kopā ar citām darbībām varētu būtiski ietekmēt vidi. Sākotnējā izvērtējumā precīzi nedokumentē ietekmju apjomu un nedefinē projekta īstenošanas nosacījumus. Detalizēts ietekmju apjoma un būtiskuma izvērtējums ir veicams ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros atbilstoši likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un tam pakārtotajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai gadījumā, ja sākotnējā izvērtējuma rezultātā tiek secināts, ka pieteiktās paredzētās darbības īstenošanas rezultātā ir iespējama būtiska ietekme uz vidi.

- 1. Paredzētās darbības ierosinātājs:** Akciju sabiedrība „Latvijas valsts meži”, reģistrācijas Nr.40003466281 (turpmāk – Ierosinātājs), adrese: Vaiņodes iela 1, Rīga, e-pasta adrese lvm@lvm.lv.
- 2. Paredzētā darbības nosaukums:** Ugunsdrošības preventīvo pasākumu plāns dabas liegumam "Stiklu purvi" (turpmāk – Paredzētā darbība).

Paredzētās darbības norises vieta: Ziemeļkurzemes reģiona Ventspils novada Puzes pagastā, kadastra apzīmējums 9860 011 0032; 9874 001 0004. Grīņu iecirkņa 145., 112., 146.-149., 164., 165., 190., 191., 354., 362. kvartālā. Talsu novada Valdgales pagastā, kadastra apzīmējums 8892 007 0013. Raķupes iecirkņa 336.-338., 347.-352., 361., 374.-376. kvartālos (turpmāk – Darbības vieta).

3. Informācija par paredzēto darbību, iespējamām paredzētās darbības vietām un izmantojamo tehnoloģiju veidiem:

Darbības vieta ir Eiropas nozīmes īpaši aizsargājama dabas teritorija - dabas liegums „Stiklu purvi” 7244 ha platībā (NATURA 2000). Teritorija, kas veidota sugu, biotopu un putnu aizsardzībai. Teritorija atrodas Talsu novada Valdgales pagastā un Ventspils novada Usmas un Puzes pagastos. Stiklu purvu komplekss atrodas Ugāles līdzenuma Kursas zemienē, un tas ir lielākais purvu komplekss Rietumlatvijā. Stiklu purvi ir viena no nedaudzām dižās aslapes atradnēm ārpus piejūras. Divas no trīs daudzstublāju pameldra atradnēm un viena no trīs iesarkanā sfagna atradnēm Latvijā. Īpaši nozīmīga teritorija gan līgzojošiem, gan migrējošiem putniem.

Laika posmā no 2008.gada dabas lieguma teritorijā un tiešā tās tuvumā ir izcēlušies un likvidēti 13 meža ugunsgrēki ar kopējo uguns skarto meža platību 1359 ha, no kuriem 6 meža ugunsgrēki ir izcēlušies 2018.gadā. Dabas lieguma teritorijā izcēlušies 5 meža ugunsgrēki, tiešā dabas lieguma tuvumā 8.

Ņemot vērā meža tipus esošajā dabas liegumā par paaugstinātas ugunsbīstamības mežaudzēm tiek uzskatītas mežaudzes 1794 ha platībā, kas ir aptuveni 28% no kopējās dabas lieguma teritorijas.

Valsts Civilās aizsardzības plānā kā viens no apdraudējuma veidiem ir noteikts mežu un purvu ugunsgrēki.

Ierosinātais darbības vietā plāno:

- ✓ Lai nodrošinātu meža ugunsdzēsības operatīvo transportlīdzekļu kustību pa dabisko brauktuvi, nepieciešams iebūvēt 16 caurtekas, kas neizraisīs pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu, bet nodrošinās dabisko hidroloģisko režīmu un ūdens plūsmas līmeni, kāds tas bijis pirms dabiskās brauktuves sakārtošanas. Izbūves darbos paredzēts izmantot granti un smilti, kas tiks iegūta tuvākajā licencētajā atradnē.
- ✓ Lai nodrošinātu apdzīvotas vietas “Stikli” papildus drošību meža ugunsgrēka izcelšanās gadījumā, nepieciešams izveidot papildus ugunsdrošības infrastruktūras (atvieglotas konstrukcijas meža autoceļš) objektu. Plānotais infrastruktūras objekts tiks ierīkots, veicot esošas dabiskās brauktuves pārbūvi. Uz 145/112 kvartāla stigas nepieciešams izbūvēt divas caurtekas, kas neietekmēs dabisko hidroloģisko režīmu, nemainīs esošo ūdens plūsmu, bet nepieciešamības gadījumā nodrošinās paaugstinātas caurgājamības tehnikas kustību. Izbūves darbos paredzēts izmantot granti un smilti, kas tiks iegūta tuvākajā licencētajā atradnē. Dabiski izveidojušās mitrajā ieplakā 145 kvartālā izveidos 20x12 m lielu ūdens ņemšanas vietu. Ūdens ņemšanas vieta aizņems 0.024 ha lielu platību. Minētā darbība plānota platībā, kas mazāka par 0.1 ha, tāpēc nav uzskatāms, ka tiks mainīta zemes lietošanas kategorija.
- ✓ Lai nepieciešamības gadījumā spētu operatīvi atklāt, ierobežot un likvidēt izcēlušos meža ugunsgrēkus, nepieciešams izveidot papildus ugunsdrošības infrastruktūras (atvieglotas konstrukcijas meža autoceļš) objektus. Plānotie infrastruktūras objekti tiks ierīkoti, veicot esošo dabisko brauktuves pārbūvi. Papildus preventīvie pasākumi - kā ūdens ņemšanas vietas, caurtekas, nobrauktuves tiks ietvertas ugunsdrošības infrastruktūras tehniskajā projektā.

Eksperte Daina Lakša (meži un virsāji, zālāji, purvi, vaskulārie augi) eksperta atzinumā Nr. DL/2020/1 apsekojot teritoriju konstatējusi šādus biotopus:

Sausu apstākļu biotopi, kas galvenokārt izvietojušies reljefa paaugstinājumos:

- ✓ Veci vai dabiski boreāli meži (biotopa kods – 9010*);
- ✓ Mežainas piejūras kāpas (biotopa kods – 2180) ;

Pārējie biotopi ir no hidroloģiskā režīma atkarīgi biotopi, to ilglaicīgai pastāvēšanai nepieciešams palielināts mitruma daudzums:

- ✓ Purvaini meži (biotopa kods – 91D0*). Biotops izvietojies lēzenās ieplakās vai lēzenā ielokā gar augsto purvu perifēriju un kalpo kā buferis tam;
- ✓ Staignāju meži (biotopa kods - 9080*) viens mazs nogabals, kas robežojas ar brauktuvi;
- ✓ Neskarti augstie purvi (biotopa kods - 7110*).

Attālumā līdz 100 m no dabiskajām brauktuvēn, saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” iekļauto informāciju, konstatētas šādas īpaši aizsargājamas vaskulāro augu sugas:

- ✓ gada staipeknis *Lycopodium annotinum* 191. kvartāla 4.nogabalā. un 352. kvartāla 3. nogabalā;
- ✓ palu staipeknītis *Lycopodiella inundata* 354. kvartāla 27.nogabalā;
- ✓ skrajais donis *Juncus squarrosus* 191. kvartāla 29. nogabalā, 354. kvartāla 27. nogabalā un 336. kvartāla 32. nogabalā;
- ✓ sīpoliņu donis *Juncus bulbosus* 191. kvartāla 4. nogabalā;
- ✓ dūkstu vijolīte *Viola uliginosa* -atrodas ārpus AS “Latvijas valsts meži” apsaimniekotās teritorijas;
- ✓ plankumaina dzegužkurpīte *Dactylorhiza maculata* 190. kvartāla 9, nogabalā;
- ✓ smaržīgā naktsvijole *Platanthera bifolia* 190. kvartāla 9, nogabalā;

Apsekošanas laikā eksperte D.Lakša teritorijā nav konstatējusi jaunas īpaši aizsargājamo vaskulāro augu sugu atradnes.

Plānotās ūdens ņemšanas vietas tuvumā neatrodas ES nozīmes biotopi, LV aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamās sugas.

Eksperte D.Lakša secina, ka dabisko brauktuviņu seguma atjaunošanai un ūdens ņemšanas vietu ierīkošanai būtiskas ietekmes uz ES nozīmes biotopiem nebūs.

Eksperte D.Lakša norāda, ka caurteku ierīkošana ūdens erozijas novēršanai uz dabiskās brauktuves pieļaujama ar nosacījumu, ka tā neizraisīs pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virsūdens līmeņa maiņu kādā no dabiskās brauktuves pusēm. Attiecīgi - ūdens notece no biotopiem, kas atrodas uz ziemeļiem un uz rietumiem no dabiskās brauktuves, nenotiktu straujāk kā dabisko procesu ietvaros un neizraisītu biotopu nosusināšanos. Var prognozēt, ka plānotajai darbībai var būt nebūtiska negatīva ietekme plānoto darbu laikā. Jānodrošina darbs pa un no esošajām dabiskajām brauktuvē, bez būtiskiem ierakumiem un uzbūrumiem caurteku malās. Lai novērstu tālāku eroziju, pieļaujama caurtekas nogāžu, ieteces un izteces stiprināšana, maksimāli saudzējot apkārt esošos biotopus, minimālajā nepieciešamajā apjomā. Eksperts Aigars Kalvāns (putni) eksperta atzinumā Nr. AK/2019/22 norāda, ka dabas lieguma teritorijā ir noteikti trīs mikroliegumi mednim:

- ✓ 112. un 113.kvartālos saskaņā ar 2004. gada 2. februāra Ventspils virsmežniecības rīkojumu Nr. 15. Mikrolieguma kopējā platība 43,1 ha, buferzona noteikta 68,5 ha.
- ✓ 347.-349., 363. un 364. kvartālos saskaņā ar 2003. gada 26. novembra Talsu virsmežniecības lēmumu Nr. 41. Mikrolieguma kopējā platība 83,2 ha, buferzona noteikta 136,5 ha.
- ✓ 336.-338.kvartālos saskaņā ar 2003. gada 26. novembra Talsu virsmežniecības lēmumu Nr. 43. Mikrolieguma kopējā platība 51,0 ha, buferzona noteikta 32,3 ha.

Saskaņā ar AS „Latvijas valsts meži” datu bāzi, 364. kvartālā ir zināma medņu *Tetrao urogallus* riesta vieta un ap to noteikta riesta teritorija. Medņi novēroti arī daudzās citās vietās pie Ogu ceļa. Otra medņu riesta vieta ir pie Stikliem – 113.kvartālā.

360. kvartāla 40. nogabalā atrodas mākslīgā ligzda klinšu ērglim *Aquila chrysaetos*.

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes sistēmā OZOLS pieejamo informāciju, plānoto ugunsdrošības infrastruktūras objektu tuvumā konstatētas sekojošas īpaši aizsargājamās putnu sugas – bikšainais apogs *Aegolius funereus* (362. kvartāla 1. nogabalā, 377. kvartāla 23. nogabalā), meža balodis *Columba oenas* (191. kvartāla 30. nogabalā), apodziņš *Glaucidium passerinum* (191. kvartāla 18. nogabalā, 393. kvartāla 3. nogabalā), melnā dzilna *Dryocopus martius* un pelēkā dzilna *Picus canus*.

304. kvartālā esošā medņu riesta vieta atrodas aptuveni 200 m no tuvākā plānotā ugunsdrošības infrastruktūras objekta uz Ogu ceļa (plānotā caurteka 349. kvartāla 16. nogabalā). Otra medņu riesta vieta 113. kvartālā atrodas aptuveni 600 m no plānotās ūdens baseina izbūves vietas (112. kvartāla 40. nogabalā). Divas plānotās caurtekas (349. kvartāla 16.nogabalā un 348. kvartāla 11. nogabalā) atrodas medņu mikrolieguma teritorijā. Plānotā caurteka 361. kvartāla 2. nogabalā atrodas 700 m no klinšu ērgļa ligzdas.

Plānotie meža ugunsdrošības preventīvie pasākumi dabas lieguma teritorijā (dabiskās brauktuves seguma sakārtošana, caurteku nomaiņa, ūdens ņemšanas vietas ierīkošana) neietekmēs īpaši aizsargājamo putnu sugu dzīvotnes, taču saimnieciskā darbība, kas notiek tuvāk par 0,5-1 km (atkarībā no sugas) var radīt traucējumu riestošanai un ligzdošanai.

Lai samazinātu traucējumu īpaši aizsargājamo putnu sugu riestošanai un ligzdošanai, ko varētu radīt cilvēku plūsmas palielināšanās, uz Ogu ceļa 375., 376. un 338. kvartālos izvietotas trīs barjeras.

Eksperts A.Kalvāns secina, ka

- ✓ Plānotie meža ugunsdrošības preventīvie pasākumi dabas lieguma teritorijā (dabiskās brauktuves seguma sakārtošana, caurteku nomaiņa, ūdens ņemšanas vietas ierīkošana) neietekmēs īpaši aizsargājamo putnu sugu dzīvotnes.

- ✓ Saimnieciskā darbība uz Ogu ceļa (336., 337., 347.-352., 361. un 376. kvartāli) aizliegta no 1. februāra līdz 30. augustam, pārējā dabas lieguma teritorijā 1. marta līdz 30. jūlijam.
- ✓ Ievērojot iepriekš minēto, tiks nodrošināti labvēlīgi apstākļi īpaši aizsargājamo putnu sugu riestošanai un ligzdošanai.

4. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi vērtēšanas nepieciešamības pamatojums (iespējamās ietekmes būtiskuma novērtējums):

Saskaņā ar 2011.gada 25.janvāra noteikumu Nr.81 "Dabas lieguma "Stiklu purvi" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"(turpmāk – Noteikumi Nr.81) 3.punktu dabas liegums „Stiklu purvi” izveidots Rietumlatvijā lielākā augsto purvu kompleksa aizsardzībai, kā arī lai nodrošinātu labvēlīgu aizsardzības statusu Latvijas un Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamiem biotopiem (piemēram, neskarti augstie purvi un purvaini meži) un tajos esošajām sugām (īpaši – Latvijas un Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām augu un putnu sugām).

Likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (turpmāk - ĪADT likums) 7.pants noteic, ka dabas liegumi ir cilvēka darbības mazpārveidotas vai dažādā pakāpē pārveidotas dabas teritorijas, kas ietver īpaši aizsargājamo savvaļas augu un dzīvnieku sugu dzīvotnes un īpaši aizsargājamus biotopus, 17.panta pirmā daļa noteic, ka aizsargājamās teritorijas individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi reglamentē pieļaujamo un aizliegto darbību veidus šajā teritorijā, kā arī, ja nepieciešams, to iedalījumu funkcionālajās zonās. Saskaņā ar ĪADT likuma pielikuma 169.punktu dabas lieguma „Stiklu purvi” tips ir C – teritorija, kas noteikta īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai.

ĪADT likuma 43. panta pirmā daļa noteic, ka Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ir vienots Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīkls. Tajā ietilpst īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kuras ir Eiropas Savienībā nozīmīgas un attiecīgajā biogeogrāfiskajā rajonā vai rajonos būtiski sekmē īpaši aizsargājamiem biotopu veidiem vai īpaši aizsargājamām sugām labvēlīga aizsardzības statusa saglabāšanu vai atjaunošanu, var būtiski veicināt *Natura 2000* tīkla vienotību, kā arī būtiski sekmē bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu attiecīgajā biogeogrāfiskajā rajonā vai rajonos. Šajās teritorijās piemēro nepieciešamos aizsardzības pasākumus, lai saglabātu vai atjaunotu labvēlīgu aizsardzības statusu tiem biotopiem un sugu populācijām, kuru dēļ attiecīgā teritorija ir izveidota.

ĪADT likuma 43. panta ceturtā daļa noteic, ka paredzētajai darbībai, kas atsevišķi vai kopā ar citu paredzēto darbību var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), veic ietekmes uz vidi novērtējumu. Ar minēto tiesību normu ir pārņemtas Eiropas Padomes direktīvas 92/43/EEK "*Par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību*" (turpmāk – direktīva 92/43/EEK) 6. panta trešās daļas prasības, kas noteic, ka *visos plānos vai projektos, kas nav tieši saistīti ar konkrēto teritoriju vai nav vajadzīgi tās apsaimniekošanai, bet kas atsevišķi vai kopā ar citiem plāniem vai projektiem varētu būtiski ietekmēt minēto teritoriju, attiecīgi izvērtē ietekmi uz šo teritoriju, ievērojot tās aizsardzības mērķus*. Saistībā ar izņēmuma darbībām, kam saskaņā ar direktīvas 92/43/EEK 6. panta trešās daļas nosacījumiem attiecīgu izvērtējumu var neveikt. ĪADT likuma 43. panta ceturtā daļa noteic, ka *izņemot aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānus un tajos paredzētās darbības, kas nepieciešamas īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu, ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu vai īpaši aizsargājamo biotopu apsaimniekošanai vai atjaunošanai, kā arī aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānos paredzētu publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu ierīkošana*.

Dabas liegumā ir regulējamā režīma zona, dabas lieguma zona, dabas parka zona un neitrālā zona. Saskaņā ar Noteikumu Nr.81 paredzētā darbība tiks veikta regulējamā režīma zonā, kas izveidota, lai nodrošinātu aizsardzību purvainajiem un boreālajiem mežu kompleksiem ar augstu bioloģisko vērtību, dabas lieguma zonā, kas izveidota lai saglabātu Ziemeļkurzemei raksturīgo purvu un ezeru kompleksu un tur sastopamās īpaši aizsargājamās sugas, kā arī īpaši aizsargājamus biotopus un dabas parka zonā, kas izveidota lai veicinātu kompleksu dabas

vērtību saglabāšanu un mazinātu saimnieciskās darbības ietekmi uz dabas lieguma zonu un regulējamā režīma zonu. Noteikumu Nr.81 13.2. apakšpunkts noteic ka regulējamā režīma un dabas lieguma zonā atļauta meža ugunsdrošības pasākumu īstenošana, 13.3. apakšpunkts noteic, ka regulējamā režīma un dabas lieguma zonā atļauta ikdienas un periodiskā ceļu uzturēšana.

Ugunsdrošības pasākumu īstenošana netiek iekļauta šo noteikumu 15.4. un 15.5.apakšpunktos kā izņēmuma gadījums, kad pieļaujams dabas lieguma zonā veikt darbības, kuru dēļ tiek mainīta zemes lietošanas kategorija, jaunu ceļu būvniecībai.

Ierosinātais paredzējis mainīt un izbūvēt jaunas caurtekas uz dabiskajām brauktuvēm. Noteikumu Nr.81 10.4.apakšpunkts noteic, ka visa dabas lieguma teritorijā bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu.

Ierosinātais paredzējis dabisko brauktuvju (Ogu ceļš, kas šķērso 336., 337., 347.-352., 361. un 376.kvartālu; dabiska brauktuve pie apdzīvotas vietas “Stikli” , kas šķērso 145.-147.kvartālu; dabiska brauktuve, kas šķērso 148., 149., 164., 374.-376.kvartālu, dabiska brauktuve, kas šķērso 164., 165., 190., 191., 354., 361., 362.kvartālu) pārbūvi par atvieglotas konstrukcijas meža autoceļiem.

Meža likuma 1.panta 9.apakšpunkta izpratnē dabiska brauktuve ir ne vairāk kā četrus metrus plata neizbūvēta brauktuve meža apsaimniekošanas un aizsardzības vajadzībām. Pārbūvējot dabiskās brauktuves par atvieglotas konstrukcijas meža ceļiem, tā vairs nebūs dabiska, neizbūvēta brauktuve.

Noteikumu Nr.81 15.4.apakšpunkts noteic, ka dabas lieguma zonā aizliegts veikt darbības, kuru dēļ tiek mainīta zemes lietošanas kategorija, 15.5.apakšpunkts noteic, ka dabas lieguma zonā aizliegts būvēt jaunus ceļus Ugāles mežniecības 146., 147., 148., 149., 164., 165., 186., 187., 190., 191., 192., 295., 353. un 354. kvartālos un Valdemārpils mežniecības 361., 367., 368., 374., 375., 376. un 393. kvartālos, jaunu ceļu būvniecība aizliegta arī 15.27.1. apakšpunktā.

Ventspils reģionālās vides pārvaldes (turpmāk tekstā – Pārvalde) ieskatā pastāv varbūtība, ka realizējot Paredzēto darbību varētu tikt izraisītas fiziskas izmaiņas līdzšinējā vidē – reljefa izmaiņas nolīdzinot ceļus un rokot ugunsapsardzības vajadzībām nepieciešamos ūdens baseinus un izbūvējot caurtekas. Meža ceļu un tiem pieguļošo teritoriju attīrīšana un intensīvāka satiksme pa tiem, kā arī ūdens ņemšanas vietu izbūve un caurteku būvniecība varētu atstāt ietekmi uz teritorijā esošo putnu un dzīvnieku valsti. Attīrītās un pārbūvētās meža ceļa brauktuves var sekmēt lielāku cilvēku pieplūdumu aizsargājamā teritorijā (atpūtnieki, ogotāji, sēņotāji, makšķernieki), līdz ar to varētu palielināties antropogēnā slodze, kuras iedarbība būs grūti kontrolējama.

Dabas liegumam „Stiklu purvi” izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika posmam no 2006.gada līdz 2018.gadam. Saskaņā ar Latvijas Republikas vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra J.Pūces 2019.gada 29. janvāra rīkojumu Nr.1-2/14 „Par dabas aizsardzības plānu darbības termiņa pagarināšanu” dabas lieguma “Stiklu purvi” dabas aizsardzības plāna darbības termiņš pagarināts līdz 2023. gada 31. decembrim. Kā viens no teritorijas apsaimniekošanas ideālajiem, jeb ilgtermiņa mērķiem noteikts - saglabāt vienotu mitrāju kompleksu ar purvu, ezeru un slapjo mežu biotopiem un šeit tipisko Piejūras zemienes un Ziemeļkurzemes veģetāciju kā dzīvotni zīdītāju, putnu un bezmugurkaulnieku sugām. Dabas aizsardzības plāna 4.nodaļā “Apsaimniekošanas pasākumi” nav iekļauta plānotā darbība – dabisko brauktuvju pārbūve, caurteku izbūve un ugunsdzēsības baseinu izveide, tādēļ Pārvaldes ieskatā nepieciešams papildus pieteikto ietekmju izvērtējums.

Ņemot vērā Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz vidi, ir secināms, ka būtiskākie ietekmes aspekti var būt saistīti ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk - Novērtējuma likums) 11.panta pirmās daļas 3) *dabas resursu, jo īpaši zemes dzīļu, augšnes, ūdens un bioloģiskās daudzveidības izmantošana* un Novērtējuma likuma 11.panta otrās daļas 2) attiecīgajā teritorijā esošo dabas resursu [tostarp augšnes, zemes dzīļu, ūdens un bioloģiskās daudzveidības (īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši

aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus)] relatīvais daudzums, pieejamība un pietiekamība, kvalitāte un atjaunošanās iespējas; 3) dabiskās vides absorbcijas spēja, kas vērtējama, pievēršot īpašu uzmanību: d) īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem.

Pamatojoties uz Vides aizsardzības likuma 3.punkta 1.daļas principu: 4) izvērtēšanas princips — jebkuras tādas darbības vai pasākuma sekas, kas var būtiski ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, jāizvērtē pirms attiecīgās darbības vai pasākuma atļaušanas vai uzsākšanas. Darbība vai pasākums, kas var negatīvi ietekmēt vidi vai cilvēku veselību arī tad, ja ievērotas visas vides aizsardzības prasības, ir pieļaujams tikai tad, ja paredzamais pozitīvais rezultāts sabiedrībai kopumā pārsniedz attiecīgās darbības vai pasākuma nodarīto kaitējumu videi un sabiedrībai. Atbilstoši ietekmes sākotnējā izvērtējuma veikšanas mērķim, ņemta vērā gan iespēja identificēt sagaidāmās negatīvās ietekmes un to raksturu, gan iespēja šādām ietekmēm nodrošināt novēršanas, samazināšanas un pārvaldības pasākumus.

Pārvaldes ieskatā plānotais darbu apjoms un darbību realizēšanas vieta pamatoti norāda uz to, ka negatīvu ietekmi nevar izslēgt un nevar arī izslēgt, ka summāri ar citiem ietekmes faktoriem tā ilgtermiņā varētu būt būtiska.

Secinājumi: Pārvalde konstatē, ka Paredzētā darbība neatbilst Novērtējuma likuma 2.pielikumā noteiktajām darbībām, kurām veicams ietekmes uz vidi novērtējums.

Tai pat laikā Paredzētā darbība saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.panta pirmās daļas 2) punkta nosacījumiem, kvalificējama kā tāda, kuras ietekmes novērtējamas padziļināti.

Novērtējuma likuma 11.pantā noteiktā darbība kvalificējama kā nozīmīga un kompleksa, jo saistīta ar ievērojamu apjomu un iespējamiem traucējumiem, summāri skars lielu teritoriju ilgtermiņā. Ugunsdrošības preventīvo pasākumu plāna realizācijas rezultātā kopā ar citām jau esošām darbībām var pasliktināties Dabas liegumā esošo īpaši aizsargājamo dabas vērtību kvalitāte. Ņemot vērā minēto, ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamība izriet arī no lietderības un samērīguma apsvērumiem.

5. Izvērtētā dokumentācija:

- ✓ Ierosinātāja 2019.gada 1.augusta iesniegums un tam pievienotie pielikumi.
- ✓ Ierosinātāja 2020.gada 22.janvāra papildinformācija.
- ✓ 3Ierosinātāja 2020.gada 13.marta (reģistrēts 2020.gada 17.martā) papildinformācija.
- ✓ Ekspertes Dainas Lakšas eksperta atzinums Nr. DL/2020/1.
- ✓ Eksperta Aigars Kalvāna 2019.gada 13.novembra atzinums Nr. AK/2019/22.
- ✓ Hidrologa Andrejs Korotkova hidroloģiskais atzinums.
- ✓ Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas 2019.gada 31.janvāra vēstule Nr. 3.27/500/2020-N “Par
- ✓ Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas 2020.gada 19.februāra vēstule Nr. 3.15/836/2019-N “Par ugunsdrošības preventīvajiem pasākumiem”.
- ✓ Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas 2020.gada 25.marta vēstule Nr.3.27/1392/2020-N “Par viedokļa sniegšanu ugunsdrošības preventīvo pasākumu plānam „Stiklu purvi””.
- ✓ Valsts meža dienesta Ziemeļkurzemes virsmežniecības 2020.gada 7.februāra vēstule VM9.7-1/65 “Par ugunsdrošības preventīvo pasākumu plānu “Stiklu purvi”.
- ✓ Talsu novada pašvaldības 2020.gada 4.marta uzziņa Nr. 12-25e/1127 “Par paredzētās darbības atbilstību teritorijas plānojumam”.
- ✓ Ventspils novada pašvaldības 2020.gada 3.marta vēstule Nr.1.12/IZ466 “Par paredzētās darbības atbilstību teritorijas plānojumam”.

6. Sabiedrības informēšana:

Pārvalde nosūtīja informatīvo paziņojumu Ventspils novada domei, Talsu novada domei un biedrībai „Vides aizsardzības klubs”.

7. Administratīvā procesa dalībnieku viedokļi:

7.1. Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālā administrācija 2020.gada 25.marta vēstulē Nr.3.27/1392/2020-N "Par viedokļa sniegšanu ugunsdrošības preventīvo pasākumu plānam „Stiklu purvi”", vērš uzmanību uz to, ka 2018.gada 15.augusta vēstulē Nr.3.15/4074/2018-N tika saskaņota Ogu ceļa brauktuves izlīdzināšana, bīstamo koku ciršana un ūdensņemšanas vietu izveidi gar šo ceļu. Šī vēstule jeb saskaņojums tika gatavota ekstremālos apstākļos, kad Dabas liegumā esošā ugunsgrēka likvidēšanai bija jāpieņem steidzami lēmumi, neizvērtējot likvidācijas iespējamo ietekmi uz Dabas liegumu, tajā esošajām dabas vērtībām. Pēc ugunsgrēka 2019.gadā Dabas lieguma teritoriju apsekojuši vairāki sertificēti dabas eksperti un secinājuši, ka ugunsgrēka likvidēšanas pasākumi var atstāt negatīvu ietekmi uz šajā teritorijā esošajām dabas vērtībām, ka jāizvērtē nepieciešamību veikt sanācijas pasākumus, kas novērstu ārkārtas situācijas laikā veikto darbību radīto negatīvo ietekmi uz Dabas liegumu.

Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālā administrācija secina, ka:

- ✓ Izstrādājot Plānu, nav ievērots Dabas lieguma izvietojums, izveides mērķis, tā aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā to noteic likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 21.pants, netiek ņemta vērā Dabas aizsardzības plānā iekļautā informācija.
- ✓ Plānā iekļautās darbības kvalificējamās kā nozīmīgas un kompleksas. Tās kopsummā saistītas ar ievērojamu apjomu un iespējamiem traucējumiem, summāri skars lielu teritoriju ilgtermiņā. Plāna realizācijas rezultātā kopā ar citām jau esošām darbībām var pasliktināties Dabas liegumā esošo īpaši aizsargājamo dabas vērtību kvalitāte. Uz Plānu jālūkojas kā uz pārmaiņām, kas nav izvērtētas Dabas aizsardzības plānā.
- ✓ Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 8.panta otrajā daļā noteikts, ka, ja paredzētā darbība var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju (Natura 2000), ierosinātais iesniegumā norāda visus iespējamus risinājumus attiecībā uz šīs darbības vietu un izmantojamo tehnoloģiju veidiem. Administrācijas ieskatā LVM iesniegumā netiek iekļauti visi iespējamie risinājumi, netiek izvērtētas alternatīvas, cits pasākumu kopums, kas no dabas aizsardzības viedokļa būtu draudzīgāks un veiktu preventīvos pasākumus, lai novērstu ugunsgrēku iespējamību un nodrošinātu, ka tie tiek sekmīgi dzēsti.

7.2. Valsts meža dienesta Ziemeļkurzemes virsmežniecība 2020.gada 7.februāra vēstulē VM9.7-1/65 "Par ugunsdrošības preventīvo pasākumu plānu "Stiklu purvi" norāda, ka Ziemeļkurzemes virsmežniecība atbalsta Ugunsdrošības preventīvo pasākumu plānu dabas liegumam "Stiklu purvi" un uzskata, ka akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži" ir veikuši rūpīgu dabas lieguma teritorijas invertējumu. Līdz šim dabas lieguma teritorijā nav veikti būtiski ugunsdrošības preventīvie pasākumi. Mineralizētās joslas šajā teritorijā nav ierīkotas. Dabas lieguma lielāko teritorijas daļu veido vietas ar apgrūtinātiem piekļuves apstākļiem. Tā kā dabas lieguma teritorijā nav izkoptas kvatrālstīgas, lai pa tām varētu pārvietoties ugunsdzēsības transports, tad ļoti svarīgi ir uzturēt dabiskās brauktuves, kas ugunsgrēka gadījumā kalpotu kā dabīgs šķērslis uguns ierobežošanai. Svarīgi ir saglabāt esošās dabiskās brauktuves veicot caurteku nomainību un ierīkojot caurtekas vietās, kur ūdens plūst pāri brauktuvē. Dabiskās brauktuves – "Ogu ceļš" sakārtošana uzsākta 2018.gadā. Ierīkojamās ūdens ņemšanas vietas ir mazākas par 0,1ha, līdz ar to nav nepieciešama meža zemes kategorijas maiņa, nav jāveic atmežošana. Ievērojot sugu un biotopu ekspertu A.Kalvāna un D.Lakšas norādījumus, uzskatām, ka preventīvā plāna īstenošana dabas lieguma teritorijā neapdraudēs dabas vērtību dzīvotnes. Šī infrastruktūra tiek sakārtota ugunsapsardzības vajadzībām un nav paredzēta tūristu pārvietošanai. Uguns ir apdraudējums gan dabas lieguma unikālajām dabas vērtībām, gan iedzīvotāju drošībai, tāpēc ir jāsakārto teritorijas ugunsapsardzības infrastruktūras objekti, lai Valsts meža dienests varētu

operatīvi sniegt palīdzību ugunsgrēka gadījumā un izpildīt ar likumu noteiktās funkcijas.

Blakus teritorijā, kur notiek kūdras ieguve ir ugunsbīstamības apdraudējums gan mežu teritorijai, gan Stiklu ciemam.

Pasaules prakse jau pierāda, ka mežu un krūmāju ugunsgrēki kādā pasaules valstī nav tikai vienas valsts problēma, jo sekas no ugunsgrēku postījumiem jūt visa pasaule. Klimata izmaiņas skar visu cilvēci. Globālā sasilšana ir jūtama ar katru gadu vairāk un to veicina arī ugunsgrēki.

Piemērotās tiesību normas un lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13. un 14.pants, 55.panta 1.punkts, 65.panta trešā daļa un 66. panta pirmā daļa; likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1., 2., 3.² panta pirmās daļas 2.punkts, 4¹., 8., 11., 12., 13. pants; Vides aizsardzības likums; Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, Ministru kabineta 2015. gada 13.janvāra noteikumu Nr.18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 13. un 13.¹ punkts, Ministru kabineta 2011.gada 25.janvāra noteikumi Nr.81 „Dabas lieguma "Stiklu purvi" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.

Lēmums:

Piemērot akciju sabiedrības „Latvijas valsts meži” ierosinātajai darbībai - ugunsdrošības preventīvo pasākumu plānam dabas liegumam “Stiklu purvi” Ziemeļkurzemes reģiona Ventspils novada Puzes pagastā kadastra apzīmējums 9860 011 0032; 9874 001 0004. Grīņu iecirkņa 145.; 112.; 146.-149.; 164.; 165.; 190.; 191.; 354.; 362. kvartālā. Talsu novada Valdgales pagastā kadastra apzīmējums 8892 007 0013. Raķupes iecirkņa 336.-338.;347.-352.; 361.; 374.-376. kvartālos ietekmes uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (*Natura 2000*) novērtējumu.

Direktors

Inguna Pļaviņa

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU

Polenca, 63624660, 26588168
dace.polenca@vvd.gov.lv